

Γιάννης Ν. Αυγουστής
Ζεΐδωρη βροχή στην αυχμηρή έρημό μας...
(με αφορμή το βιβλίο του «Ιατρική του Ομήρου»)

του Χρίστου Στεργ. Μπελλέ
Συγγραφέα-Πανεπιστημιακού

Πριν λίγες μέρες επισκέφθηκα το «δάσκαλο» – έτσι τον αποκαλώ πάντα – στο σπίτι του, εδώ στη Χίο. Τα είπαμε, στα πλαίσια μιας ερωτικής σχέσης πατέρα-γιου – έτσι είναι η σχέση μας – και κάποια στιγμή, σεμνά, όπως πάντα, μου χάρισε το βιβλίο του «**Ιατρική του Ομήρου**» με μια κολακευτική αφιέρωση, καταπώς σκορπά πάντα και αφειδώλευτα τις «καλημέρες» του, τα καλά του λόγια – ενέσεις ψυχικής ανάτασης – σ' όλους και προπαντός σ' αυτούς που πιστεύει πως θυσιάζουν στο ναό της Αθηνάς.

Τούτος ο μεγάλος, αιθαλής, στηρηρός φιλόσοφος, δάσκαλος, ιστορικός, γιατρός, ερευνητής, λογοτέχνης, γλωσσοπλάστης, ο πολύφερνος αγαπητικός της γνώσης, της μάθησης, της σοφίας, έχει πάντα τον τρόπο να σε συγκινεί το ίδιο όταν γράφει, το ίδιο όταν μιλά, αφού **μιλά όπως γράφει και γράφει όπως μιλά**. Σε μια στροφή της δύσβατης ράμνης τούτης της έρευνας (ερευνητική μελέτη χαρακτηρίζει το βιβλίο του), μας συστήνει το μεγάλο ποιητή-γιατρό Όμηρο, ο οποίος χωρίς συστολή αρχίζει μ' ένα συγκλονιστικά παραστατικό, γλαφυρό τρόπο, να μας περιγράφει συμπτώματα ασθενούς, που μόνο ένας επαΐων μπορεί να πράξει: «Κι εκεί στη γη γονάτισε και κρέμασε τα χέρια/ γιατί στο κύμα απόκαμε κι ήταν πρησμένος όλος/ κι ανάβρυζε απ' το στόμα του κι απ' τα ρουθούνια του η άρμη./ Δίχως πνοή, δίχως λαλιά και λιγοθυμισμένος/ κειτόταν κι απ' την κούραση πονούσε το κορμί του» (σελ. 12).

Ακραιφνείς γιατροί-ιστορικοί θεωρούν τον Όμηρο τον αρχαιότερο Έλληνα γιατρό. Τον σέβονται «στρατιωτικό χειρουργό με καταπληκτικές γνώσεις τοπογραφικής ανατομίας». Τα ομηρικά έπη βρίθουν από πληροφορίες και περιγραφές ιατρικού περιεχομένου, κάτι το οποίο αποτελεί πρωτόγνωρο γεγονός για τα συγγραφικά έργα της εποχής. Η ιατρική παιδεία του Ομήρου είναι, κατά συνέπεια, αδιαμφισβήτητη και συνάμα τον καθιστά προάγγελο του Ιπποκράτη. Οι καταπληκτικές περιγραφές εγγίζουν όρια ειδήμονα. Δεν πρέπει, άλλωστε, να διαλανθάνει το γεγονός πως τα ομηρικά (800 π.Χ.) και ησιόδεια έπη (700 π.Χ.) **αποτελούν τις πρώτες γραπτές μαρτυρίες που συναντούμε στην Ευρώπη, καθώς και σύστημα αξιών για το «ευ ζην» της εποχής.**

Συνεργάστηκε, για τη συγγραφή τούτου του καταπληκτικού πονήματος, «σε ίσο επίπεδο», όπως ο ίδιος εξομολογείται(!) με το μαθητή του και υποψήφιο διδάκτορα Ιατρικής Ιστορίας, Κωστή Γ. Παπαδόπουλο, αφού «από το νέο αντλούμε το δυναμισμό της θετικής ενέργειας, από τον ηλικιωμένο το κατακάθι, το καταστάλαγμα της γνώσης και της σοφίας, το μουσείο της εμπειρίας».

Πρόκειται για έναν ανεκτίμητο θησαυρό εύπεπτο όχι μόνο στους Ασκληπιάδες, αλλά και τον πάσα ένα. Δεν κουράζει, η γνώση είναι προσιτή, εκλαϊκευμένη, με αυτονόητη προσέγγιση στο σήμερα. Στοιχειοθετείται και εμπλουτίζεται με τα αρχαία υποστηρικτικά κείμενα Ιλιάδας, Οδύσσειας, την αντίστοιχη ιστορική μετάφραση των Ι. Πολυλά, Α. Εφταλιώτη, τους ανείπωτους ελεύθερους σχολιασμούς των συγγραφέων και τις ζωογόνες, ευφάνταστες απεικονίσεις ηρώων και δρώμενων. Κοντολογίς, **αποτελεί απόσταγμα αρώματος απ' την όσμωση ιατρικής ιστορίας, φιλοσοφίας, ποίησης, αισθητικής, ανθρωπιάς**

πολιτισμού. Μιλάμε για έργο κλασσικό που πρέπει να κοσμεί βιβλιοθήκες παρόντος και μέλλοντος.

Ο Γιάννης Ν. Αυγουστής είναι ένας κλασσικός φιλόσοφος, ιστορικός, ερευνητής με την έννοια της προοπτικής, της διαχρονικότητας, της αθανασίας του έργου και των μηνυμάτων του. Ο Γιάννης Ν. Αυγουστής είναι ένας κλασσικός φιλόσοφος, ιστορικός, ερευνητής απ' την ουσία των ονείρων και τον πηλό των αστεριών, από την ύλη των μεγάλων στις γειτονιές του κόσμου. **Ο Γιάννης Ν. Αυγουστής είναι ένας κλασσικός φιλόσοφος, ιστορικός, ερευνητής, έτσι όπως λέμε: «το λιοντάρι είναι λιοντάρι».** Τίποτε άλλο. Τόσο απλά, όσο απλή και η αλήθεια... Κρίμα, που στην Ελλάδα των «Νεοελλήνων» και της αβελτηρίας εξιδανικεύουμε τους αποθαμένους και θάβουμε τους ζωντανούς...

ΥΣ. Το παραπάνω άρθρο δημοσιεύθηκε στις εφημερίδες: «Ελευθεροτυπία», «Αλήθεια», «Πολίτης».